

Efektivnost tržní ekonomiky závisí i na její soukromě-bezpečnostní ochraně

František Brabec - Česká komora detektivních služeb

Aktuálním tématem současnosti je efektivita a konkurenceschopnost české ekonomiky v podmínkách Evropské unie a celkové globalizace. Je samozřejmé, že hlavní příčiny efektivní či neefektivní, konkurence-schopné či konkurence-neschopné, exportně-schopné či exportně-neschopné ekonomiky tkví v samotném procesu řízení ekonomiky a jejích ekonomických vztahů. **Velmi často se ale zapomíná na soukromě-bezpečnostní ochranu ekonomických zájmů podnikatelských subjektů.**

„... Konkurenční boj je ekonomickou válkou vedenou podnikateli, ale i národními ekonomikami, o zákazníky, o nové trhy a o vyšší zisky. Nezbytnou podmínkou úspěchu v konkurenčním boji vždy byla znalost o konkurenci a o trhu. Nicméně v době, kdy se konkurence odehrávala na více méně vymezených teritoriích, kde se konkurenti navzájem znali a kde platila neměnná pravidla, nebylo tak obtížné tyto informace získávat a využívat...¹

„...V důsledku globalizace je však dnes pro kohokoliv dosažitelný jakýkoliv trh, segment zákazníků či obor podnikání. Roste množství příležitosti a hrozeb, složitost vztahů mezi aktéry na trhu a rychlost, s jakou se dění na trhu odehrává. Bez systematického vyhodnocování informací dnes již nikdo není schopen využítelné příležitosti, reálné hrozby a důležité změny ani identifikovat, ani na ně adekvátně a včas reagovat. Do arzenálu zbraní pro konkurenční boj tak podnikatelé nezbytně musí zařadit to, čemu se říká „konkurenční zpravodajství“ (KZ), resp. „Competitive Intelligence“ (CI)...“²

Právě masivní a plošné přehlížení a zanedbávání těchto skutečností se velmi negativně odráží v celkových ekonomických (konkurenčních, exportních, apod. ...) výsledcích podnikatelských subjektů a v efektivitě jejich podnikatelských aktivit. Pokud není podnikatelskými subjekty a jejich managementem zajištěna komplexní soukromě-bezpečnostní ochrana a komplexní informační podpora, nemohou se podnikatelské subjekty divit neúspěchu či malé efektivitě svých podnikatelských aktivit.

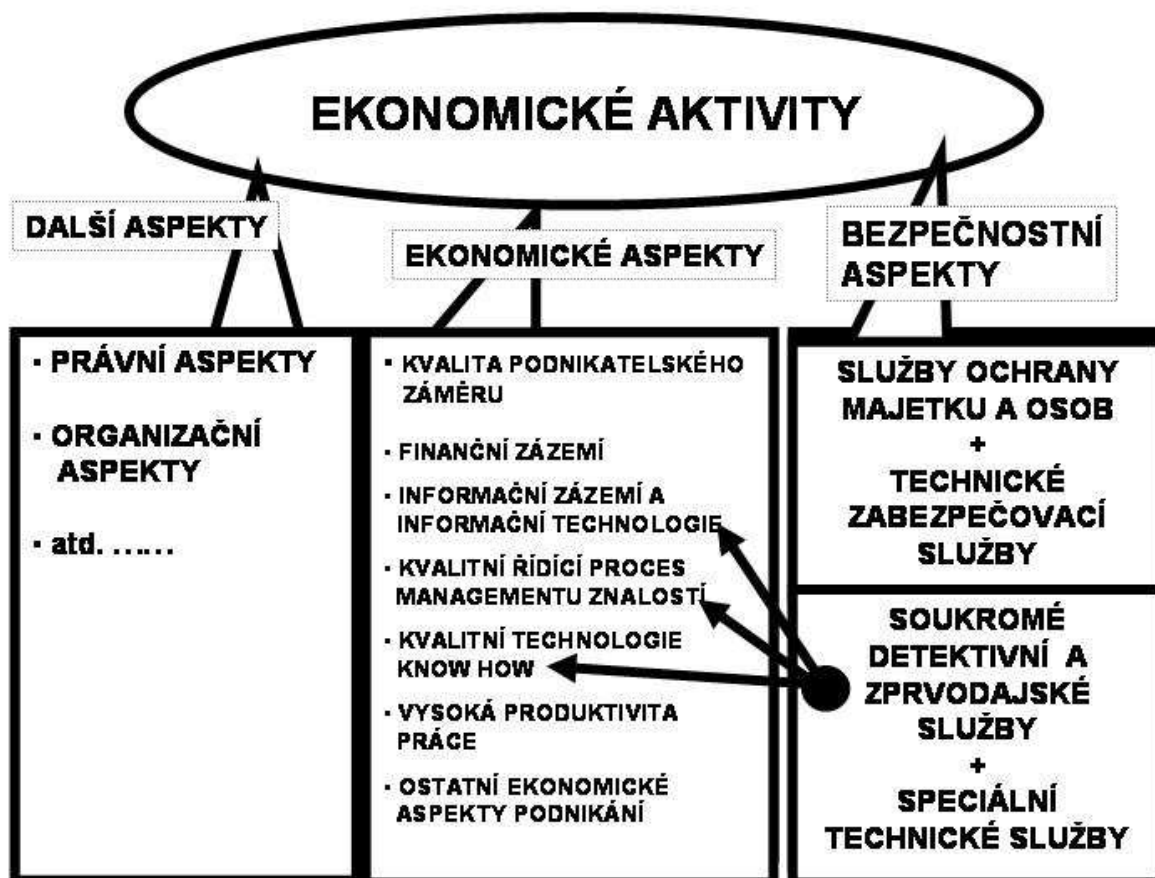
Podnikatelský subjekt se musí chránit proti úniku informací, ekonomické (hospodářské) kriminalitě uvnitř svého podniku (společnosti, firmě, organizaci apod. ...). Nejrizikovějším faktorem v podniku je lidský faktor. Proto je nezbytné zajištění personální bezpečnosti. Podnikatelský subjekt, chce-li být úspěšný, musí si vytvořit obranné bariéry v podobě systému komplexní bezpečnosti.

Pro podnikatelský subjekt má neblahý vliv nedostatek informací, stejně jako nadbytek informací. Potřebuje kvalitní a relevantní informace přeměněné ve znalost. Pro svou činnost a své podnikatelské aktivity potřebuje management znalostní či znalostní management. Jen tak může být úspěšný.

Podnikatelská činnost a její aktivity mají vedle ekonomických, právních, organizačních a dalších aspektů i své aspekty bezpečnostní.

¹ Ing. Tomáš VEJLUPEK – koordinátor SCIP pro ČR, prezentační materiály.

² Ing. Tomáš VEJLUPEK – koordinátor SCIP pro ČR, prezentační materiály.

Je velkou chybou přehlížet význam, vliv a úlohu soukromě-bezpečnostní ochrany ekonomických zájmů podnikatelskými subjekty.

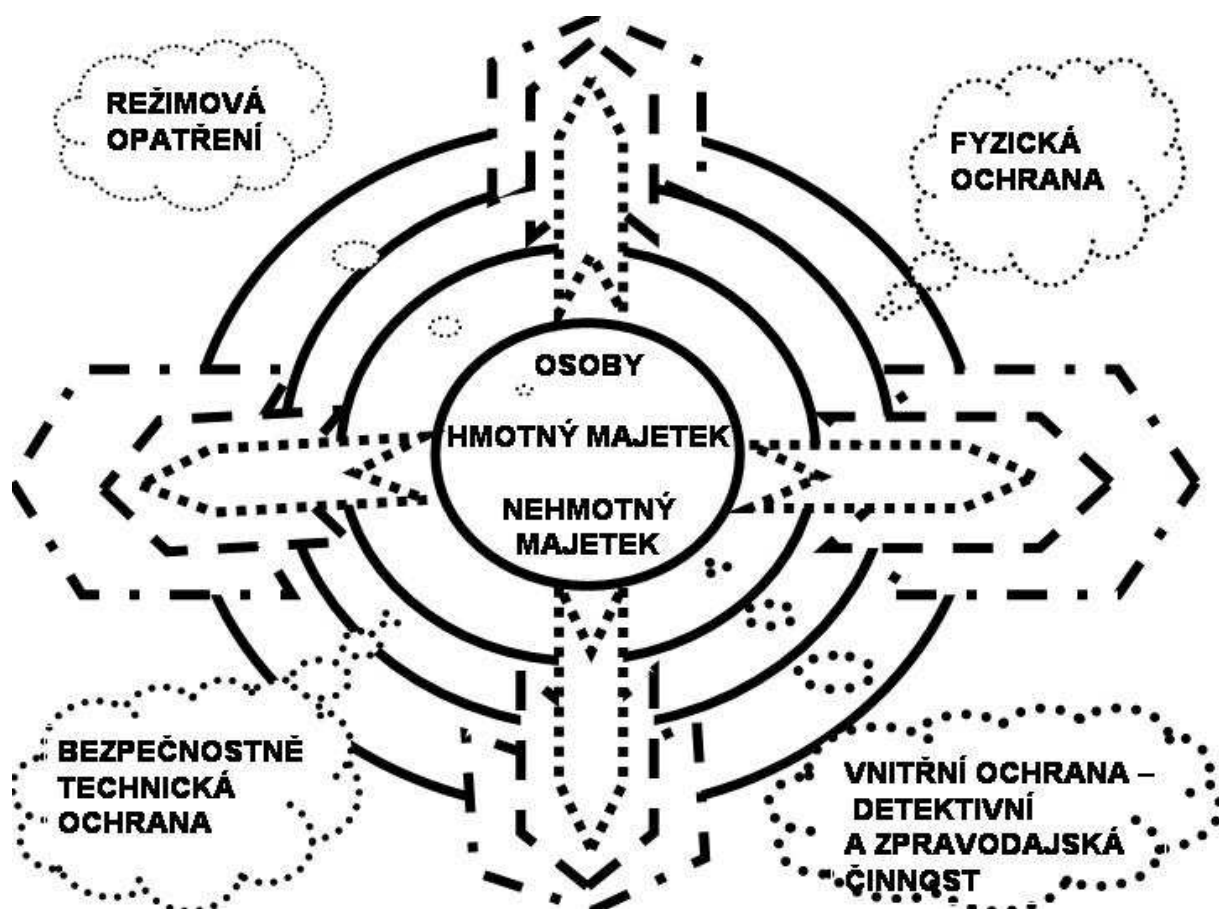
Polistopadový vývoj, kdy docházelo k přechodu od „plánovité ekonomiky“ k ekonomice tržní, byl charakterizován řadou skutečností:

- **Zahraniční kapitál a zahraniční firmy vstupovaly**, a žel nadále vstupují, **na český trh a do ekonomických vztahů** :
 - se zázemím fungujících bank;
 - se zázemím soukromě-bezpečnostní ochrany ekonomických zájmů;
 - se zázemím informací podporujících podnikatelské aktivity;
 - s podporou Competitive Intelligence & KNOWLEDGE MANAGEMENTEM = Konkurenčního zpravodajství a managementu znalostí;

- **Čeští podnikatelé – české podnikatelské subjekty** :
 - Postrádali, a do jisté míry stále postrádají, zázemí fungujících bank;
 - podceňují soukromě-bezpečnostní ochranu ekonomických zájmů;
 - neuvědomují si dosud význam informací pro podnikání a význam jejich ochrany;
 - podceňují a tím i nevyužívají, nebo využívají jen omezeně konkurenční zpravodajství jako nástroj k dosažení managementu znalostí.

Soukromě bezpečnostní ochrana ekonomických zájmů k tomu, aby byla účinná a efektivní musí být komplexní a musí zahrnovat:

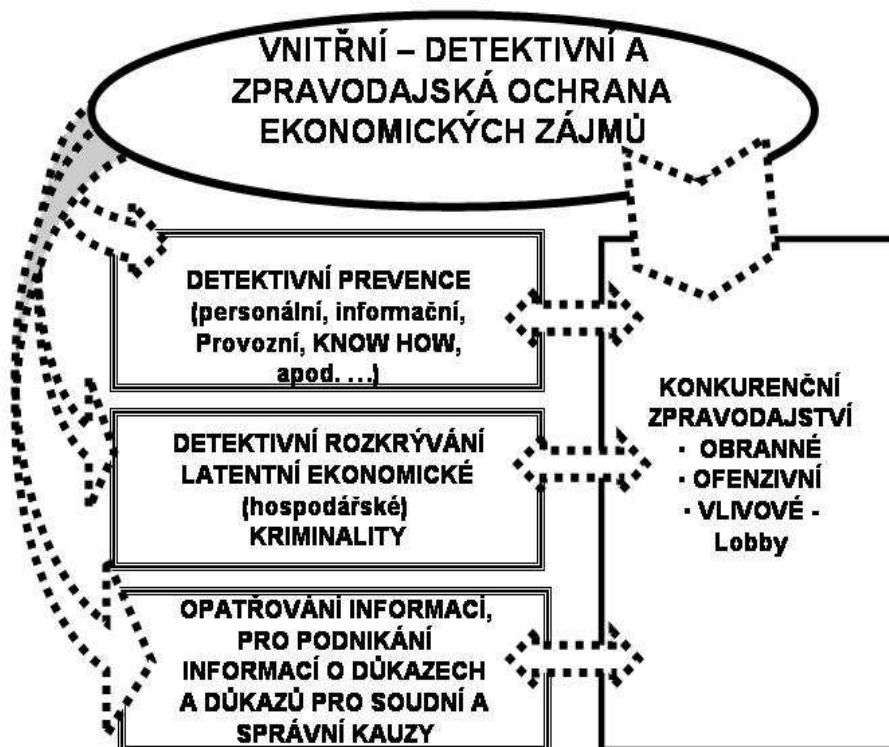
- **REŽIMOVÁ OPATŘENÍ A ORGANIZAČNÍ OPATŘENÍ;**
- **FYZICKOU OCHRANU - OCHRANA MAJETKU A OSOB;**
- **BEZPEČNOSTNĚ TECHNICKOU OCHRANU:**
 - zabezpečovací technika;
 - technika k ochraně informací, dat , komunikačních a počítačových systémů;
 - softwarové bezpečnostní technologie apod.;
- **VNITŘNÍ OCHRANU = detektivní a zpravodajská ochrana a činnost (komplexní podobu představuje Konkurenční zpravodajství).**

Velmi významná je detektivní či zpravodajská ochrana a podpora ekonomických zájmů podnikatelských subjektů a jejich podnikatelských aktivit.

Žel podnikatelské subjekty a jejich management se mylně domnívají, že bezpečnost svého podniku (firmy, společnosti, organizace apod. ..) mají zajištěnu tím, když nechají namontovat elektronická zabezpečovací zařízení a zajistí své objekty hlídací službou – fyzickou ochranou. To je ale pouze jedna stránka věci. Daleko významnější je právě vnitřní ochrana – detektivní či zpravodajská. Fyzická ochrana spolu s bezpečnostní technickou ochranou (zabezpečovacími systémy) můžou zabezpečit podnik (firmu, společnost, organizaci apod. ...) proti útokům zvenčí. Nemůžou však zabránit úniku informací přes lidský faktor,

nemůžou zabránit nekalým praktikám zaměstnanců a manažerů apod. ... To je úkolem právě tzv. vnitřní ochrany -i detektivní či zpravodajské ochrany a podpory ekonomických zájmů.

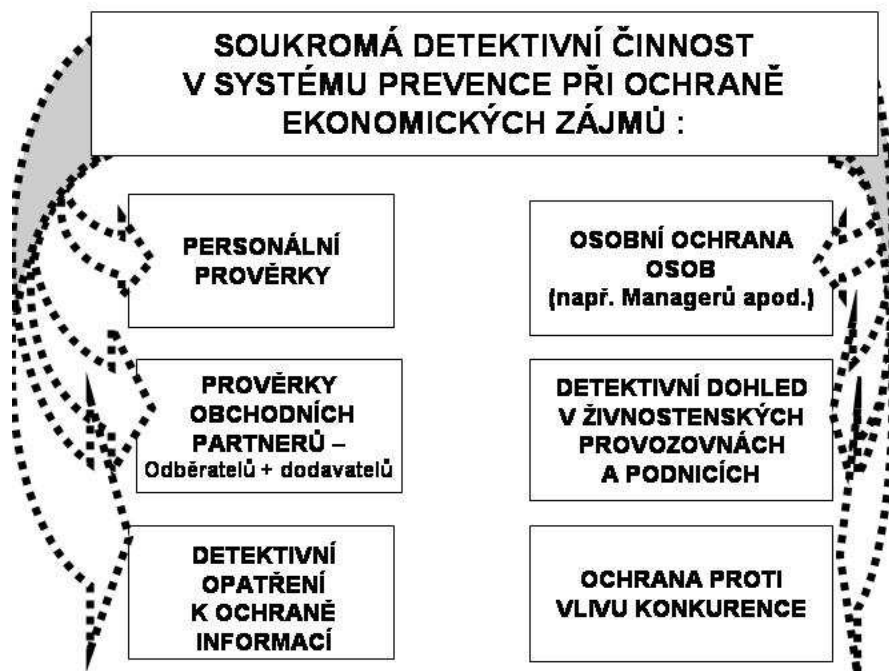

VNITŘNÍ OCHRANA – DETEKTIVNÍ A ZPRAVODAJSKÁ ČINNOST NA OCHRANU A NA PODPORU EKONOMICKÝCH ZÁJMŮ PODNIKATELSKÝCH SUBJEKTŮ JE UPLATŇOVÁNÍ V ROVINÁCH:

▪ **PREVENTIVNÍCH OPATŘENÍ:**

- Zpracování interních normativních aktů k zajištění organizačních a režimových bezpečnostních opatření, jejich realizaci (naplňování) a kontrole uplatňování;
- detektivní prověrky pro personální bezpečnost;
- detektivní a zpravodajská opatření k zajištění informační bezpečnosti;
- detektivní a zpravodajská opatření k ochraně KNOW HOW, technologické bezpečnosti, provozní bezpečnosti a obchodní bezpečnosti apod.

V rámci detektivní či zpravodajské ochrany ekonomických zájmů podnikatelských subjektů zaujímá velmi významné, a dá se říci, že prioritní, místo detektivní a zpravodajské prevence. Je vždy výhodnější negativním vlivům směřujícím proti podnikatelským subjektům a jejich podnikatelským aktivitám předcházet, než následně odstraňovat vzniklé škody. Je např. velmi obtížné vymáhat pohledávky od dlužníků, kteří nechtějí zaplatit a nebo nemají z čeho zaplatit. Naopak je velice výhodné takovýmto situacím předcházet právě prováděnou prevencí, v daném případě např. detektivní či zpravodajskou prověrkou potencionálních odběratelů apod. ...

- **DETEKTIVNÍHO ROZKRÝVÁNÍ LATENTNÍ EKONOMICKÉ (HOSPODÁŘSKÉ) KRIMINALITY** (*panuje stále mylná domněnka, že toto zajišťuje stát prostřednictvím hospodářské kriminalky, což není pravda. Stát má povinnost zabývat se tzv. registrovanou kriminalitou a vyhledáváním a vyšetřováním té latentní kriminality, která směřuje vůči zájmům státu jako je např. korupce apod.*)
- **SHROMAŽĎOVÁNÍ, TŘÍDĚNÍ, ANALÝZA, SYNTÉZA INFORMACÍ:**
 - potřebných pro podnikání;
 - o důkazech a důkazů pro soudní a správní kauzy.

Pokud při rozhodování, o státních zakázkách, dalších výběrových řízení, rozdělování dotací a strukturálních zdrojů, licenčních řízeních, zavádění nové výroby, obchodních operacích apod. , nedokáže podnikatelský subjekt (společnost, firma, organizace, družstvo, podnik apod.) dostatečně kvalitně ošetřit subjektivní stránku tohoto procesu, musí počítat s tím, že s vysokým stupněm pravděpodobnosti, bude předběhnut a vyřazen konkurencí. To je zákonitost globálního světa s globalizovanou tržní ekonomikou. Přitom platí, že zajišťování si informací potřebných na ochranu a podporu podnikání nelze označovat jako špionáž a profesionální - kvalifikované lobování není možno zaměňovat s korupcí.

KONKURENČNÍ ZPRAVODAJSTVÍ (COMPETITIVE či BUSINESS INTELLIGENCE) představuje komplexní zajištění ochrany a podpory ekonomických zájmů podnikatelských subjektů a jejich podnikatelských aktivit.

KONKURENČNÍ ZPRAVODAJSTVÍ JE TŘEBA CHÁPAT:

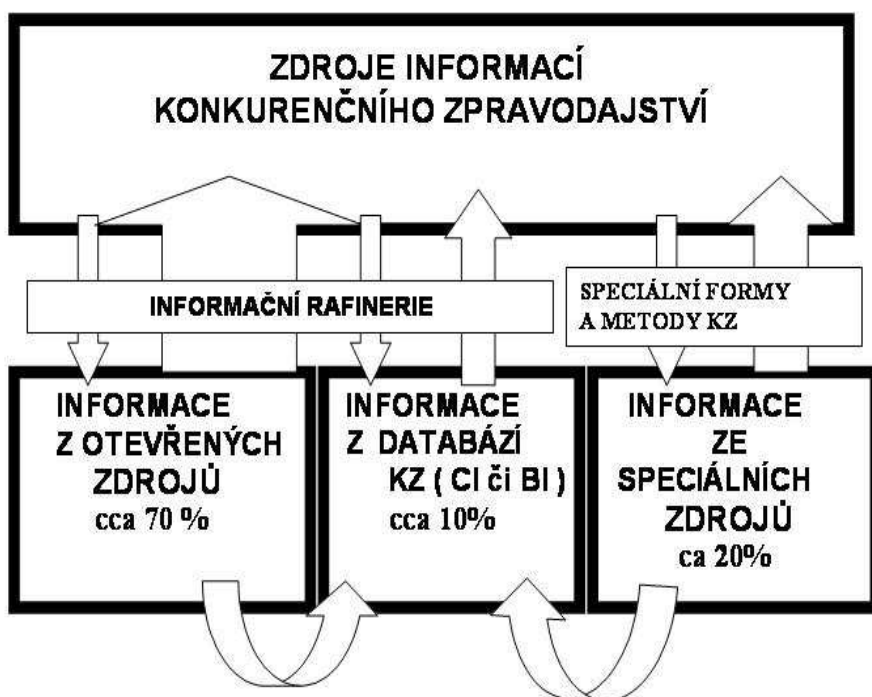
- **V ŠIRŠÍM SLOVA SMYSLU:**
 Jako veškerou informační činnost směřující k naplnění MANAGEMENTU ZNALOSTÍ (KNOWLEDGE MANAGEMENTU). Zpravodajství jako nástroj prosazování mocenských a bezpečnostních zájmů se bez prostředků špionáže

samozřejmě asi nikdy úplně neobejde. Jako legitimní nástroj managementu firem se však musí od špionáže distancovat tak jasně, jako se musí distancovat účetnictví firem od daňových podvodů. Pro odlišení tradičního zpravodajství od zpravodajství prováděného za účelem získání konkurenčních výhod v legitimním konkurenčním boji firem se celkem přirozeně zavedl přívlastek konkurenční, čemuž odpovídá anglické „Competitive Intelligence“.

Konkurenční zpravodajství- zpravodajství obecně (v širším slova smyslu):

“... je definováno jako soubor aktivit zahrnujících vyhledávání, analýzu a distribuci informací využitelných pro rozhodování ekonomických subjektů...”³

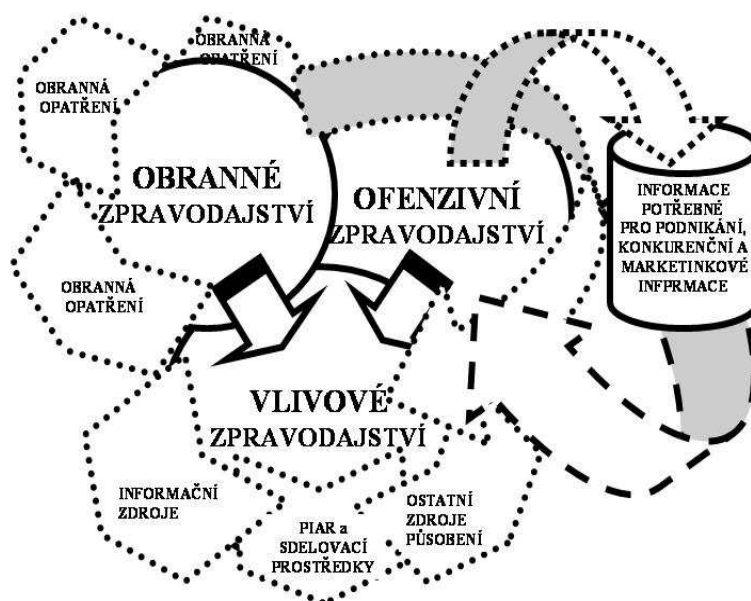
Základem dosažení jakéhokoliv cíle je umění získat, zpracovat a využít informace – znalost. Hovoříme – li o zpravodajství máme na mysli proces směřující k dosažení znalosti. Zpravodajství musí dávat odpovědi – znalosti jak pro rozhodnutí operativního, taktického tak i strategického rázu. Zpravodajství je třeba chápat jako nástroj řízení. Jde o schopnost vyhledat, filtrovat a interpretovat informace ve smysluplných souvislostech. Jde o to analyzovat a interpretovat všechny dostupné informace

³ Ing.Tomáš VEJLUPEK – koordinátor SCIP pro ČR,prezentační materiály.

▪ **V UŽŠÍM SLOVA SMYSLU :**

Jako bezpečnostní – zpravodajská a detektivní opatření.

KONKURENČNÍ ZPRAVODAJSTVÍ, v užším slova smyslu – jako bezpečnostní součást - jako zpravodajská a bezpečnostní ochrana a podpora ekonomických zájmů podnikatelských subjektů a jejich podnikatelských aktivit, **představuje:**

▪ **OBRANNÉ ZPRAVODAJSTVÍ:**

- zajištění personální bezpečnosti;
- zajištění informační bezpečnosti;
- zajištění bezpečnosti KNOW HOW, technologické a provozní bezpečnosti;
- zajištění bezpečnosti obchodních vztahů apod. ...
- ochrana před ofenzivním a vlivovým zpravodajstvím konkurence;

▪ **OFENZIVNÍ ZPRAVODAJSTVÍ:**

- zajištění informací potřebných pro podnikání;
- zajištění informací marketingového charakteru;
- získávání informací o konkurenci;

OFENZIVNÍ ZPRAVODAJSTVÍ představuje systém získávání informací z dat a to informací potřebných pro podnikání – podnikatelské aktivity, tak informací sloužících k ochraně vlastního podnikání před nežádoucím vlivem konkurence. Tyto informace pak mohou být , jak z oblasti ochrany vlastního podnikatelského subjektu před nežádoucími vlivy, tak z tzv. aktivní oblasti, tj. ve prospěch a k podpoře vlastních podnikatelských aktivit. K tomu aby jak ochrana vlastního podnikatelského subjektu před nežádoucími vlivy, tak aktivní informační podpora vlastních podnikatelských aktivit měly smysl musí projít procesem rozhodnutí a rozhodnutí musí být pomocí vlivových (lobbyistických) opatření uvedeno v život.

Zpravodajství se odehrává v nepřetržitých cyklech:

▪ **VLIVOVÉ ZPRAVODAJSTVÍ (opatření Lobby):**

- detektivní a zpravodajská podpora rozhodnutí přijatých a realizovaných managementem znalostí.

Profesionální lobování se musí opírat o cílené umístění informací a vyvolání spolupráce založené na důvěře podložené praktickou zkušeností, oboustrannou výhodností a zainteresovaností. To však také vyžaduje velký objem kvalitních a relevantních informací a jejich profesionální a kvalifikované zpracování. Cílem lobování je na jedné straně zabezpečit takové rozhodování ekonomických, správních i politických subjektů a obchodních partnerů, ale i konkurenčních subjektů (firem a společností), které je v zájmu toho, v jehož prospěch se lobuje. Nedílnou součástí lobování je i ovlivňování veřejného mínění.

ZÁVĚR:

V podmínkách tržní ekonomiky uskutečňované v globálním světě s globálními ekonomickými a dalšími vlivy jsou pro podnikatelské subjekty a jejich management pouze dvě možnosti:

- buď akceptovat zásady soukromě bezpečnostních ochrany ekonomických ochrany ekonomických zájmů podnikatelských subjektů a být úspěšní;
- nebo tuto záležitost neakceptovat, podcenit a nerealizovat a pak na to dříve nebo později doplatit;

Je třeba, aby si podnikatelská veřejnost i v České republice uvědomila, že prostředky vynaložené na soukromě bezpečnostní ochranu ekonomických a dalších oprávněných zájmů podnikatelských subjektů uvědomila, že nejde ho vyhozené prostředky, ale o lukrativní investici.